

Wkrótce wybory!

15 października 2023 roku w Polsce będą wybory do **Sejmu i Senatu**.

Sejm i Senat to **Parlament**.

Wybory do Parlamentu są co 4 lata.

Wybory to bardzo ważny dzień dla wszystkich obywateli Polski.
Również dla osób z niepełnosprawnościami.
Wpisz go do kalendarza!

W tym dniu obywatele Polski wybiorą:

- posłanki i posłów do nowego Sejmu
- senatorów do nowego Senatu.

Każdy obywatel zgłasza na swoich kandydatów.

Posłowie, posłanki i senatorowie tworzą prawo.
To znaczy piszą ustawy i uchwały.
W ustawach zapisuje się różne decyzje.
Mają one wpływ na życie wszystkich Polaków.

Głosować może każda dorosła osoba,
która ma zdolność do czynności prawnych.
To znaczy że nie jest ubezwłasnowolniona.
Osoba która głosuje nazywa się **wyborcą**.

Co możesz zrobić przed wyborami?

Najczęściej kandydatów zgłaszają partie polityczne. Każda partia ma swój plan działania. Taki plan nazywa się **programem wyborczym**. W programie są informacje co partia chce zrobić w Polsce jak wygra wybory.

Kandydaci występują na przykład w telewizji i w radiu. Spotykają się z wyborcami. Warto chodzić na takie spotkania. Możesz tam zadać pytania o sprawy ważne dla Ciebie i Twoich bliskich.

Jak możesz głosować?

Możesz głosować w różny sposób.

- 1) osobiście w lokalu wyborczym
- 2) korespondencyjnie
- 3) przez pełnomocnika.

Osobista wizyta w lokalu wyborczym

W dniu wyborów możesz pójść do lokalu wyborczego.

Lokal wyborczy to miejsce, gdzie obywatele mogą zagłosować na swoich kandydatów.

Lokal wyborczy najczęściej znajduje się w szkole, przedszkolu lub bibliotece. Jest blisko Twojego domu.

Żeby dowiedzieć się gdzie jest Twój lokal wyborczy zadzwoń do swojego urzędu miasta lub urzędu gminy. Najlepiej zrobić to miesiąc przed wyborami. Czyli około 15 września 2023 roku.

Jeśli jeździsz na wózku zapytaj czy Twój lokal wyborczy jest dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami. Tę informację otrzymasz w urzędzie gminy lub na stronie Państwowej Komisji Wyborczej: <https://pkw.gov.pl/>

W dostosowanych lokalach wyborczych powinny być:

- szerokie wejście i przejścia
- tablice informacyjne na wysokości wzroku osoby na wózku
- niższe stoliki żeby wypełnić kartę do głosowania.

Te lokale powinny być też dostosowane dla osób niewidomych i słabowidzących.

W lokalach mają być:

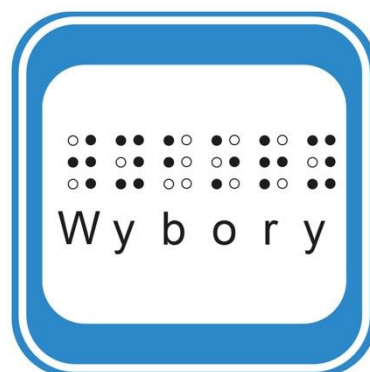
- żółte pasy na podłodze, ścianie i drzwiach
- dodatkowe oświetlenie nad stolikiem przy którym wypełnia się kartę do głosowania.

W dostosowanych lokalach wyborczych powinny być **nakładki na kartę do głosowania w alfabecie Brajla**.

Dzięki tej nakładce osoba niewidoma może przeczytać imiona i nazwiska kandydatów.

W wyciętą kratkę obok wybranego nazwiska wpisze **X**.

Jeśli Twój lokal wyborczy jest niedostępny, możesz wybrać inny. Wypełnij odpowiedni wniosek. Wniosek zanieś do swojego urzędu miasta lub urzędu gminy. Możesz wysłać go przez internet. Wniosek musisz zanieść lub wysłać do urzędu najpóźniej 3 dni przed wyborami.

Głosowanie korespondencyjne

Głosowanie korespondencyjne oznacza, że wszystkie dokumenty do głosowania dostaniesz do domu pocztą.

Na te dokumenty mówi się **pakiet wyborczy**.

W pakiecie będzie zaadresowana koperta zwrotna.

W domu spokojnie zastanowisz się na kogo chcesz zagłosować.

Wpiszesz **X** w kratkach przy wybranych nazwiskach. Włożysz do koperty zwrotnej karty z Twoim głosem. Zaniesiesz na pocztę lub do skrzynki pocztowej. Możesz też poprosić o wysłanie kogoś bliskiego.

Możesz głosować korespondencyjnie jeśli masz orzeczenie o:

- niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub
- całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub
- całkowitej niezdolności do pracy lub
- pierwszej lub drugiej grupy inwalidzkiej.

Głosowanie przez pełnomocnika

Pełnomocnik to osoba, która pójdzie do lokalu wyborczego i w Twoim imieniu zagłosuje na wybranych przez Ciebie kandydatów. Przez pełnomocnika mogą głosować osoby, które mają problemy z dojazdem do lokalu wyborczego.

Przez pełnomocnika mogą głosować osoby:

- ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub
- o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub
- o całkowitej niezdolności do pracy
- z orzeczeniem o pierwszej lub drugiej grupie inwalidzkiej.
- powyżej 60. roku życia.

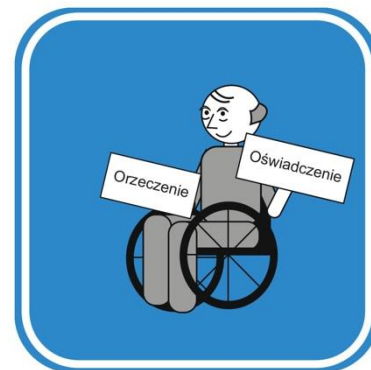

Żeby głosować przez pełnomocnika do 6 października 2023 roku musisz złożyć wniosek do urzędu gminy. Wniosek możesz wypełnić osobiście w urzędzie.

Pamiętaj, żeby zabrać ze sobą:

- orzeczenie o niepełnosprawności
  - oświadczenie pełnomocnika.
- W oświadczeniu osoba musi napisać, że chce być Twoim pełnomocnikiem w czasie wyborów.

Wniosek możesz też wysłać pocztą lub wypełnić przez internet.

Twoim pełnomocnikiem może być każda zaufana osoba. Na przykład ktoś z najbliższej rodziny. Rodzice, brat lub siostra, mąż lub żona.

Co możesz zrobić w dniu wyborów?

W niedzielę 15 października 2023 roku **idź do lokalu wyborczego**. Zabierz dowód osobisty. W lokalu będzie Komisja Wyborcza. Osoba z Komisji sprawdzi Twoje dane. Da Ci karty do głosowania.

Na kartach są imiona i nazwiska wszystkich kandydatów. Wpisz **X** w kratkach przy wybranych przez Ciebie nazwiskach. Głosowanie jest tajne. To znaczy że nie pokazujesz nikomu i nie mówisz na kogo głosujesz.
Wybór należy do Ciebie!

